

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΑ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1096 ²	Κοίμησις τῆς Θεοτόκου Δευτέρα 15 Αὐγούστου 2016 (2004)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Ἡ Παναγία πρότυπο τοῦ γυναικείου κόσμου

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἑορτὴ καὶ πα-
νήγυρις μεγάλη. Στὴν καρδιὰ τοῦ καλοκαι-
ριοῦ, ἔρχεται ἡ ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑ-
περαγίας Θεοτόκου, πού εἶνε σὰν ἓνα **μικρὸ Πά-
σχα**, πάσχα τοῦ θέρους. Κι ὅπως χαιρόμαστε
γιατὶ ἀναστήθηκε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός,
χαιρόμαστε σήμερα γιατί καὶ ἡ κυρία Θεοτό-
κος μετέστη ἐκ τῶν ἐπιγείων στὰ ἐπουράνια.

***

Ἐξαιρετικὴ τιμὴ ἀπονέμει ἡ Ἐκκλησία μας
στὴν Θεοτόκο. Αὐτὸ φαίνεται κι ἀπὸ τὸ ὅτι
τὴν ὀνομάζει **Παναγία**. Ἄγιος! Ὁ σκοπὸς τῆς
ζωῆς μας εἶνε νὰ γίνουμε ἅγιοι. **Τί θὰ πῆ
ἅγιος; Καθαρός.** Εἶνε σὰν τὸ χρυσάφι πού
δὲν ἔχει μέσα ἄλλες κατώτερες ὕλες, ἀλλὰ
εἶνε ἄμικτο· αὐτὸ οἱ χρυσοχόοι λένε ὅτι εἶνε
«εἰκοσιτεσσάρων καρατίων», χρυσὸς πεντα-
κάθαρος. Ἔτσι λοιπὸν καὶ ὁ ἅγιος, εἶνε κα-
θαρὸς ἀπὸ ἁμαρτίες.

—Μά, θὰ πῆτε, ἡ Γραφὴ λέει ὅτι, καὶ μία μέ-
ρα ἀκόμη νὰ ζῆσῃ ὁ ἄνθρωπος πάνω στὴ γῆ,
θ' ἁμαρτήσῃ (βλ. Ἰωβ 14,4-5). Πῶς λοιπὸν λές, ὅτι ὁ ἅ-
γιος εἶνε ὁ καθαρὸς; Εἶνε δυνατόν νὰ γίνῃς
ἅγιος; **Πῶς γίνεται κανεὶς ἅγιος;**

Πῶς γίνεται ἅγιος; Διὰ τῆς μετανοίας. Ἡ **με-
τάνοια** εἶνε ἐκείνη πού μᾶς ἐπαναφέρει στὴν
προηγούμενη κατάστασι τῆς ἀθωότητος.
Ὅπως θέλουμε νὰ εἴμαστε καθαροὶ σωμα-
τικὰ καὶ κάνουμε λουτρό, καὶ τὸ ροῦχο μας
ἅμα λερώσῃ τὸ βάζουμε στὸ πλυντήριο καὶ
γίνεται καινούργιο, ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ μας· θέ-
λει πλυντήριο. Καὶ πλυντήριο πού καθαρίζει
τὴν ψυχὴ εἶνε ἡ μετάνοια. «*Πλυνεῖς με*», Κύ-
ριε, «*καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι*» (Ψαλμ. 50,9),
θὰ μὲ πλύνῃς καὶ θὰ γίνω πιὸ λευκὸς κι ἀπὸ
τὸ χιόνι. Τὰ δάκρυα λοιπὸν τῆς μετανοίας, ἡ ἱ-
ερά ἐξομολόγησις, εἶνε τὸ πλυντήριο τοῦ Θε-
οῦ. Ἄν ἔλειπε ἡ μετάνοια, ὁ παράδεισος θὰ
ἦταν ἀδειανός. Οἱ ἅγιοι πού μπῆκαν, μπῆκαν
διὰ τῆς μετανοίας.

Ἀλλὰ ἐνῶ ὅλοι οἱ ἥρωες τῆς πίστεως ἔχουν
τὴν ὀνομασίαν ἅγιος (ἅγιος Δημήτριος, ἅγιος
Νικόλαος..., καὶ οἱ γυναῖκες ἁγία Βαρβάρα,
ἁγία Αἰκατερίνη...), τὴν κυρία Θεοτόκο τὴ λέ-
με *Παν-αγία!* Τοὺς αἰρετικούς, κάτι χλιαστὰς
καὶ προτεστάντες, αὐτὸ τοὺς σκανδαλίζει.

—Μπᾶ, ἐσεῖς οἱ ὀρθόδοξοι, μᾶς λένε, τὴ μη-
τέρα τοῦ Χριστοῦ τὴ θεοποιήσατε. Ὅπως οἱ
ἀρχαῖοι εἶχαν κάνει γυναῖκες θεές καὶ τίς λά-
τρευαν, ἔτσι κ' ἐσεῖς τὴ Μαρία τὴν κάνετε θεά.

Ἄξι. Ὅταν λέμε *Παναγία*, μὲ τὴ λέξι αὐτὴ
δὲν θεοποιοῦμε τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο. Διότι
πανάγιος, ἅγιος σὲ ἀπόλυτο βαθμὸ, εἶνε μό-
νο ὁ Θεός, ἡ ἁγία Τριάς. Γι' αὐτὸ στὴν ἐκκλη-
σία, σὲ κάθε λειτουργία, ψάλλουμε τὸν τρισά-
γιο ὕμνο· «*Ἄγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγι-
ος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς*». Ἄγιος λοιπὸν
σὲ ἀπόλυτη ἔννοια εἶνε ὁ Θεός. Τὴν κυρία Θε-
οτόκο τὴ λέμε *Παναγία* σὲ σχετικὸ βαθμὸ. Ὑ-
στερα ἀπὸ τὸ Θεό, ὕστερα ἀπὸ τὸν Κύριον ἡ-
μῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἔρχεται ἡ ὑπεραγία Θε-
οτόκος. Ὑψώθηκε σὲ τέτοιο σημεῖο ἀγιότητος
πού δὲν ὑψώθηκε ἄλλος. Εἶνε παραπάνω ἀπὸ
ὅλους τοὺς ἁγίους παλαιᾶς καὶ καινῆς διαθή-
κης, παραπάνω καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους καὶ ἀρ-
χαγγέλους. Μὲ ἓνα λόγο, ἡ Παναγία μας **εἶνε
τὸ κορυφαῖο πρότυπο** ὅλων τῶν ἀνθρώπων,
καὶ τῶν ἀνδρῶν ἀκόμα· ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν εἶνε
πρότυπο **τοῦ γυναικείου φύλου**.

Τί θὰ πῆ πρότυπο; Νά μερικὰ παραδείγμα-
τα. Μιὰ εἰκόνα πού ζωγραφίζει ἓνα διάσημος
ζωγράφος καὶ παρουσιάζει μιὰ τελειότητα, λέ-
με ὅτι εἶνε πρότυπο· τὴ βάζουν μπροστά τους
οἱ κατώτεροι ζωγράφοι καὶ προσπαθοῦν νὰ
τὴν ἀντιγράψουν. Πρότυπο ἐπίσης εἶνε ἓνα ἄ-
γαλμα πού κατασκεύασε ἓνας μέγας γλύ-
πτης τῆς ἀρχαιότητος, ὅπως λόγου χάριν ὁ
Φειδίας, καὶ προσπαθοῦν οἱ ἄλλοι ἀγαλματο-
ποιοὶ ν' ἀντιγράψουν. Πρότυπο στὴ ραπτικὴ γιὰ
τίς μοδίστρες εἶνε τὰ μοντέλα στὰ φηγουρίνια.

Πρότυπο ἀρετῆς, λοιπόν, εἶνε ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος. Περικλείει ὅλες τὶς ἀρετές.

● Πρῶτα - πρῶτα ἡ Παναγία μας εἶνε πρότυπο **ἐργατικότητος**. Δὲν ἦταν σὰν μιὰ μαλθακὴ κοπέλλα τῶν ἡμερῶν μας, ποὺ τὸ πρῶτ' κοιμᾶται, κι ὅταν ξυπνήσῃ δὲν κάνει καμμία δουλειά, ἀλλὰ βάφεται στὸν καθρέφτη καὶ περιποιεῖται τὸν ἑαυτό της, γιὰ νὰ βγῆ τὸ βράδυ νὰ ἐπιδεικνύεται. Δὲν ἦταν ἀπραγο κορίτσι ἡ Παναγία. Σηκωνόταν πρῶτ', πήγαινε στὴ βρύση, γέμιζε τὴ στάμνα νερό, γύριζε στὸ σπίτι, ἔπλενε, καθάριζε, μαγεύει. Τὸν ὑπόλοιπο καιρὸ δούλευε στὸν ἀργαλειό. Λένε, ὅτι τὰ ροῦχα ποὺ φοροῦσε ὁ Χριστὸς τὰ ὕφαναν τὰ χέρια της, καὶ μάλιστα τὸ χιτῶνα ποὺ ἔβαλαν σὲ κλῆρο οἱ στρατιῶτες στὴ Σταύρωσι.

● Ἀκόμη, ἡ Παναγία μας ἦταν πρότυπο **μελέτης τῆς ἀγίας Γραφῆς**. Ἡ παράδοσις λέει, ὅτι ὅταν ὁ ἀρχάγγελος τῆς μετέδωσε τὸ οὐράνιο μήνυμα ὅτι θὰ γεννήσῃ τὸ Σωτῆρα τοῦ κόσμου, τὴ βρῆκε νὰ ἔχη μπροστὰ τῆς ἀνοιγμένη τὴ Γραφή· ἔτσι τὴν εἰκονίζουν ἀρχαῖες εἰκόνες.

● Ἦταν ἀκόμα πρότυπο **προσευχῆς**. Προσευχόταν ἡ Παναγία. Ἡ προσευχὴ της ἦταν ἄλλοτε δοξολογία τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ ἀπειρο μεγαλεῖο του, ἄλλοτε εὐχαριστία γιὰ τὶς μεγάλες εὐεργεσίες του, καὶ ἄλλοτε δέησις γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου καὶ γιὰ τὸ σκλαβωμένο στοὺς Ἰωμαίους ἔθνος της. Ἡ προσευχὴ της ἦταν πεζὸς ἀλλὰ καὶ ποιητικὸς λόγος, τραγούδι. Καθὼς ἐργαζόταν ἔψαλλε. Ὅπως κάθε ἀνθρωπος ποὺ εἶνε ἐρωτευμένος, ἀντρας ἢ γυναίκα, ψάλλει τὴν ἀγάπη του, ἔτσι ἐκείνη ἔψαλλε τὴν ἀγάπη της πρὸς τὸ Θεό. Ποῦ εἶνε τὸ ἔξοχο αὐτὸ τραγούδι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου; Ἡ ἀρχὴ του εἶνε «*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου...*» καὶ τὸ ἀναφέρει ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (Λουκ. 1,47)· ὀνομάζεται ὡδὴ τῆς Θεοτόκου. Θὰ ἔπρεπε νὰ τὸ ξέραμε ὅλοι καὶ νὰ τὸ λέμε.

● Ἐπαναλαμβάνω, ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος εἶνε πρότυπο ἐργατικότητος, πρότυπο μελέτης τῶν Γραφῶν, πρότυπο προσευχῆς. Εἶνε ἀκόμη πρότυπο **ὑπομονῆς**. Καμμία γυναίκα δὲν πόνεσε ὅσο ἐκείνη. Σὰν μάνα ποὺ εἶδε τὸν υἱὸ της νὰ πάσχη πάνω στὸ σταυρό, ἔνωσε τὴ θλίψι σὰν δίκικο μαχαίρι νὰ τῆς διαπερνᾷ τὴν καρδιά.

● Ἡ Παναγία μας εἶνε προπαντὸς πρότυπο **παρθενίας**. Γι' αὐτὸ ἀνθρωποὶ καὶ ἄγγελοι τῆς ψάλλουν· «*Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς ἀγνείας σου...*».

● Τέλος εἶνε πρότυπο **ταπεινώσεως**. Παραπάνω ἀπὸ τὴν ἐργατικότητα, τὴ μελέτη, τὴν προσ-

ευχή, τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν παρθενία, παραπάνω ἀπὸ κάθε ἄλλη ἀρετὴ τῆς Παναγίας, σὰν ἄστρο καὶ ἥλιος φωτίζει ἢ ταπεινώνει της, μιὰ ἀρετὴ ποὺ εἶνε ἡ ρίζα κάθε ἄλλης ἀρετῆς. Ταπεινῶσι ἔδειξε ὅταν εἶπε «*Ἴδου ἡ δοῦλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου*» (Λουκ. 1,38). Δεῖξτε μου μιὰ γυναῖκα ταπεινὴ ἢ ἓνα κορίτσι ταπεινὸ σὰν τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο· εἶνε σὰν νὰ βλέπῃς ἄγγελο. Ἐνῶ ἡ ὑπερήφανη γυναίκα καὶ τὸ ὑπερήφανο κορίτσι, ποὺ καυχᾶται κ' ἐπιδεικνύεται, δὲν μοιάζει στὴν Παναγία, δὲν εἶνε Χριστιανή. Κατὰ περιέργο τρόπο οἱ γυναῖκες ὑπερηφανεύονται περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄντρες· τὸ μικρόβιο τῆς ὑπερηφανείας ὑπάρχει συχνὰ στὶς καρδιὰς τους. Τὸ θεραπευτικὸ φάρμακο τῆς ὑπερηφανείας εἶνε ἡ ταπεινῶσι ποὺ εἶχε ἡ Παναγία μας.

* * *

Αὐτὴ ἦταν ἡ Παναγία, τὸ πρότυπο ποὺ ἀξίζει νὰ μιμῆται ὁ γυναικεῖος κόσμος. **Κάθε γυναίκα** νὰ γίνῃ ἓνα ἀντίγραφο τῆς Παναγίας, μιὰ μικρὴ Παναγία μέσα στὸν κόσμον αὐτὸ τῆς φθορᾶς, τῆς ἀκολασίας καὶ τῆς ἀπιστίας.

Τελειῶνω μ' ἓνα ἀνέκδοτο. Ἡ Θεοτόκος εἶχε μιὰ ἐξαδέλφη, τὴν Ἐλισάβετ, ποὺ ἔμενε σὲ μέρος ὄρεινόν. Ὑστερα λοιπὸν ἀπὸ τὸν Εὐαγγελισμό ἡ Παναγία ξεκίνησε καὶ πῆγε στὴν ἀπόμερη ἐκείνη τοποθεσία, γιὰ ἡσυχία καὶ προσευχή. Τὸ σπίτι τῆς Ἐλισάβετ εἶχε ἓνα κῆπο γεμάτο λουλούδια, κ' ἐκεῖ κάθε μέρα ἡ Θεοτόκος ἔκανε τὸν περίπατό της. Μιὰ μέρα παρατήρησε, ὅτι μερικὰ λουλούδια εἶχαν ὠραῖο χρῶμα, ἀλλὰ δὲν εἶχαν μυρωδιά. Τότε ἐκείνη τὰ ἄγγιξε μὲ τὰ εὐλογημένα δάκτυλά της, καὶ τὰ λουλούδια πῆραν μιὰ εὐωδία ἐξαιρετικὴ· μύρισε ὅλος ὁ κῆπος. Τί θέλω νὰ πῶ μ' αὐτό; **Ὅ,τι ἀγγίζει ἡ Παναγία, ἀποκτᾷ εὐωδία.**

Χριστιανὲς γυναῖκες! Εἴστε λουλούδια μὲ ὠραῖα χρῶματα. Ἐχετε τάλαντα, ἰκανότητες, προτερήματα φυσικά, διανοητικὰ καὶ ψυχικά. Νὰ σᾶς πῶ ὅμως τὴν πικρὴ ἀλήθεια; Εἴστε λουλούδια μὲ χρῶμα, ἀλλὰ **χωρὶς εὐωδία**. Δὲν ἐνοῶ εὐωδία ὑλική, ἀλλὰ τὴν πνευματικὴ εὐωδία, ποὺ εἶνε οἱ ἀρετές. Παρακαλέστε τὸ Θεὸ νὰ σᾶς ἀγγίξῃ ἡ θεία χάρις, τὰ εὐλογημένα δάκτυλα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ ν' ἀποκτήσετε κ' ἐσεῖς ἄρωμα ἀρετῆς, νὰ γίνετε «*εὐωδία Χριστοῦ*» (Β' Κορ. 2,15). Μὴ μείνετε λουλούδια μὲ χρῶμα μόνο· γίνετε λουλούδια εὐωδία, ποὺ θὰ σκορπίσετε μέσα στὴν ἀνθρώπινη κοινωνία τὴν εὐωδία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ πρεσβειῶν τῆς κυρίας Θεοτόκου ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**